

**RADA POWIATU
TARNOBRZESKIEGO**

**U C H W A Ł A NR XXII/195/2012
Rady Powiatu T a r n o b r z e s k i e g o
z dnia 5 grudnia 2012 r.**

w sprawie przyjęcia 3 - letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2012 - 2014.

Na podstawie art. 4 ust. 1, pkt 3 i 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.), art. 180 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.) Rada Powiatu Tarnobrzeskiego **u c h w a ł a** co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się 3 – letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2012 – 2014 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

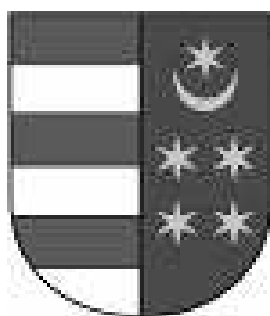
§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Tarnobrzeskiego.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej
w Powiecie Tarnobrzesckim
na lata 2012-2014**

Tarnobrzeg 2012

Spis treści:

- I. Wstęp
- II. Podstawy prawne działań określonych w Programie
- III. Charakterystyka rodzin zastępczych w Powiecie Tarnobrzесkim
- IV. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Tarnobrzесkim
- V. Cele Programu
- VI. Zakładane rezultaty realizacji Programu
- VII. Źródła finansowania
- VIII. Monitorowanie Programu

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887- ze zm.) zobowiązuje powiat do organizowania dla dzieci pozbawionych wsparcia ze strony rodziny naturalnej – opieki zastępczej w formie rodzinnej i instytucjonalnej. W celu zapewnienia takiego wsparcia tworzy się między innymi Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2012-2014, którego intencją jest wprowadzenie w życie działań, mających na celu doprowadzić do ograniczenia umieszczeń dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na rzecz rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzinna piecza jest najbardziej pożądaną formą opieki, dającą największą szansę na rozwój dla dzieci pochodzących ze środowisk o zaburzonych relacjach wewnątrzrodzinnych, patologicznych, czy doświadczonych przez los. Opiekunowie zastępczy są kluczowymi postaciami w kształtowaniu osobowości dziecka, jego duchowości, moralności, relacji społecznych. Dzięki nim dzieci mają szansę nie powielać błędów swoich biologicznych rodziców i stać się w przyszłości dobrymi ojcami, matkami, obywatelami.

Osoby, które decydują się pełnić funkcję rodziny zastępczej muszą posiadać predyspozycje i motywację do tego, by przyjąć na siebie pełną odpowiedzialność za powierzone im dzieci, stale zaspokajać ich potrzeby, troszczyć się o nich, wspomagać ich rozwój fizyczny i emocjonalny.

Niniejszy Program prezentuje stan pieczy zastępczej na terenie Powiatu Tarnobrzeskiego oraz wskazuje zakres niezbędnych zadań i działań, zmierzających do ograniczenia instytucjonalnych form opieki i sieroctwa społecznego. Zawiera on założone do osiągnięcia cele, kierunki działań oraz rezultaty jego realizacji. Niniejszy dokument pozwoli zaplanować działania umożliwiające rozwój rodzinnych form opieki zastępczej poprzez profilaktykę w formie specjalistycznego wsparcia i współdziałania w kontaktach ze środowiskiem oraz pomoże w rozwiązywaniu problemów życia codziennego rodzin.

Program jest zbieżny z założeniami Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2013, Powiatowego Programu Profilaktyki i Ograniczania Skutków Patologii, Powiatowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu, Powiatowego Programu Rozwoju Systemu Pomocy Społecznej oraz Powiatowego Programu Pomocy Dziecku i Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie bezpośrednio wykonujące zadania z zakresu pieczy zastępczej opracowało 3 - letni Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Tarnobrzeskim na lata 2012-2014. Do konsultacji społecznych zaproszeni zostali przedstawiciele i specjaliści z placówki opiekuńczo-wychowawczej, poradni psychologiczno-pedagogicznej oraz rodzin zastępczych.

II. Podstawy prawne działań określonych w Programie

Działania w zakresie rozwoju pieczy zastępczej, w tym zadania zapisane w niniejszym Programie, podejmowane i realizowane są w oparciu o następujące przepisy i dokumenty:

- 1) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1997r. Nr 78 poz. 483 z późn. zm.);
- 2) Konwencja o Prawach Dziecka;
- 3) Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz.1592 z późn. zm.);
- 4) Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.);
- 5) Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.);
- 6) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 292, poz. 1720)
- 7) Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2011r. w sprawie szkoleń dla kandydatów do sprawowania pieczy zastępczej

Za organizację pieczy zastępczej odpowiada powiat. Do zadań powiatu (własnych i zleconych) należą w szczególności:

- a) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych,
- b) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych,
- c) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne, przez wspieranie procesu usamodzielnienia,
- d) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych,
- e) prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek wsparcia rodzinnego o zasięgu ponadgminnym,
- f) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny

- zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,
- g) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania: grup wsparcia i specjalistycznego poradnictwa,
- h) wyznaczanie organizatora rodzinnej pieczy zastępczej,
- i) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich,
- j) prowadzenie rejestru danych rodzin zastępczych,
- k) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka,
- l) finansowanie:
- świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,
 - pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,
 - szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego,
- l) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego,
- m) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o powstawaniu zaległości dotyczącej odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej,
- n) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- o) finansowanie pobytu dzieci cudzoziemców w pieczy zastępczej.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej starosta wykonuje za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Do zakresu działania powiatowego centrum pomocy rodzinie należą wszystkie sprawy z zakresu pieczy zastępczej niezastrzeżone na rzecz innych podmiotów.

III. Charakterystyka rodzin zastępczych w Powiecie Tarnobrzeskim

Zadania dotyczące rodzinnej opieki zastępczej od roku 1999 przekazano samorządowi powiatowemu, włączając je do systemu pomocy społecznej. W założeniach podstawowymi kierunkami zmian były m.in. rozwój rodzinnych form wsparcia oraz działania profilaktyczne.

Zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należało m.in. zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym opieki rodziców naturalnych poprzez umieszczanie ich w rodzinach zastępczych i całodobowych placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej obowiązująca od 1 stycznia 2012r. pozostawiła w gestii powiatu zadania związane z pieczą zastępczą wprowadzając zmiany dotyczące nazewnictwa rodzin zastępczych, rodzajów i wysokości świadczeń. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej rodziny zastępcze podlegały następującemu podziałowi na:

- a) spokrewnione z dzieckiem,
- b) niespokrewnione z dzieckiem,
- c) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem, w tym:
 - wielodzietne,
 - specjalistyczne dla dzieci niedostosowanych społecznie lub z różnymi dysfunkcjami i problemami zdrowotnymi, wymagającymi szczególnej opieki i pielęgnacji,
 - o charakterze pogotowia rodzinnego.

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze dzielą się na:

- a) spokrewnione
- b) niezawodowe
- c) zawodowe, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna

Poniższe tabele przedstawiają liczbę rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci funkcjonujących na terenie powiatu tarnobrzskiego w latach 2008- I połowa 2012r.

Rodziny zastępcze na terenie Powiatu Tarnobrzskiego w latach 2008-2011

<i>Rodzaj rodziny zastępczej*</i>	2008	2009	2010	2011
Rodziny spokrewnione	35	30	31	30
Liczba dzieci w rodzinach spokrewnionych	49	41	43	45
Rodziny niespokrewnione	3	3	4	3
Liczba dzieci w rodzinach niespokrewnionych	3	3	6	5
Rodziny zawodowe wielodzietne	0	0	0	0
Rodziny zawodowe specjalistyczne	0	0	0	0
Rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego	0	0	0	0

*Rodzaj rodziny określony zgodnie z nazewnictwem rodzin zastępczych funkcjonujących przed 1 stycznia 2012r.

Rodziny zastępcze na terenie Powiatu Tarnobrzskiego wg stanu na 30.06.2012r.

<i>Rodzaj rodziny zastępczej*</i>	
Rodziny spokrewnione	24
Liczba dzieci w rodzinach spokrewnionych	32
Rodziny niezawodowe	7
Liczba dzieci w rodzinach niezawodowych	12
Rodziny zawodowe	0
Rodziny zawodowe specjalistyczne	0
Rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego	0

*Rodzaj rodziny określony zgodnie z nazewnictwem rodzin zastępczych funkcjonujących od 1 stycznia 2012r.

Przedstawione dane wskazują, iż większość środowisk zastępczych to rodziny spokrewnione z dzieckiem. Wśród nich w zdecydowanej większości funkcję rodzin zastępczych pełnią dziadkowie, potem ciocia i wujek, a następnie starsze rodzeństwo. W pozostałych przypadkach są to osoby niespokrewnione.

Liczba rodzin zastępczych w skali roku nieznacznie waha się oscylując w granicach 30-35 środowisk. Głównymi przyczynami umieszczeń dzieci w rodzinach zastępczych wg stanu na 30.06.2012r. są sieroctwo (6 dzieci), półsieroctwo (3 dzieci), alkoholizm rodziców lub jednego z nich (12 dzieci), długotrwała lub ciężka choroba (6 dzieci), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (8 dzieci), przemoc w rodzinie (1 dziecko), wyjazd

rodziców poza granice kraju (7 dzieci), niepełnosprawność co najmniej jednego z rodziców (1 dziecko). Spośród aktualnie pozostających w rodzinach zastępczych 44 wychowanków, 23 przebywa w pieczy ponad 3 lata, 2 dzieci ponad 2 lata, 5 podopiecznych ponad rok, 7 ponad pół roku oraz 7 poniżej 6 miesięcy. Oznacza to, iż powrót dzieci do rodzin biologicznych ma miejsce w niewielu przypadkach.

Większość rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych nie utrzymuje z nimi kontaktów lub są to kontakty sporadyczne - osobiste w formie krótkich wizyt lub telefoniczne. Niektóre osoby nie odwiedzają dzieci ze względu na fakt, iż one same nie chcą utrzymywać kontaktów z rodzicami. Pozostali utrzymują systematyczne, pozytywne kontakty, jednak ich sytuacja życiowa nie pozwala na przejęcie pełnej opieki nad dzieckiem.

Zdecydowana większość rodziców biologicznych nie podejmuje żadnych działań w celu poprawy swojej sytuacji lub też podejmowane przez nich próby zmiany nie przynoszą oczekiwanych efektów. Rodzice biologiczni po odebraniu im dziecka tylko początkowo szukają pomocy w odzyskaniu dziecka a osoby uzależnione od alkoholu obiecują, bądź też podejmują terapię. Rzadko jednak osiągają stabilizację i przejmują opiekę nad dzieckiem. Podczas pracy z rodzicami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej często odnosi się wrażenie, że rodzice ci czują się zwolnieni z odpowiedzialności za własne dzieci, niejako uwolnieni od obowiązku dbania o ich potrzeby. W związku z tym wskazana jest ścisła współpraca interdyscyplinarna z rodziną biologiczną, umożliwiającą powrót dzieci do środowiska naturalnego.

Analizując dane dotyczące rodzin zastępczych na terenie powiatu zwrócić należy uwagę na brak rodzin zastępczych zawodowych, w tym pełniących funkcję pogotowia rodzinnego. Zważywszy na przepisy ograniczające od 1 stycznia 2012 roku możliwość umieszczenia dzieci poniżej 10 roku życia w instytucjonalnej pieczy zastępczej wydaje się niezbędnym utworzenie rodziny zastępczej zawodowej o tej funkcji.

IV. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Tarnobrzskim

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

- 1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne

potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;

- 2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;
- 3) umożliwi kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;
- 4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;
- 5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;
- 6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;
- 7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Placówka jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu:

- 1) socjalizacyjnego;
- 2) interwencyjnego;
- 3) specjalistyczno-terapeutycznego;
- 4) rodzinnego.

W placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego są umieszczane dzieci powyżej 10 roku życia, wymagające szczególnej opieki lub mające trudności w przystosowaniu się do życia w rodzinie. Umieszczenie dziecka poniżej 10 roku życia w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego jest możliwe w wyjątkowych przypadkach, szczególnie gdy przemawia za tym stan jego zdrowia lub dotyczy to rodzeństwa.

Na terenie powiatu tarnobrzeskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – Dom Dziecka w Skopaniu, ul. Leśna 2 zabezpieczająca w większości potrzeby powiatu w zakresie zapewnienia opieki dzieciom pozbawionym wsparcia ze strony własnego środowiska rodzinnego. Należy jednak zaznaczyć, iż dzieci pochodzące z terenu powiatu są także z różnych względów umieszczane w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza terenem powiatu.

Dane dotyczące liczby dzieci pochodzących z terenu Powiatu Tarnobrzeskiego, umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2008 – I połowa 2012 roku prezentuje poniższa tabela.

Dzieci pochodzące z terenu Powiatu Tarnobrzskiego przebywające w instytucjonalnej pieczy zastępczej w latach 2008 – I poł. 2012r

Rok	2008	2009	2010	2011	I poł. 2012
Liczba dzieci umieszczonych w placówkach OGÓŁEM	20	23	22	32	27
w tym przebywające w Domu Dziecka w Skopaniu	6	12	12	16	14

Na terenie Powiatu Tarnobrzskiego nie funkcjonuje placówka typu interwencyjnego lub rodzina zastępcza pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego. Dotychczas potrzeby w tym zakresie były zaspokajane przez placówki położone na terenie innych powiatów, głównie miasta Tarnobrzega oraz Stalowej Woli. Nowe przepisy dotyczące pieczy zastępczej, w szczególności te, które nie pozwalają na umieszczanie dzieci poniżej 10 roku życia w placówkach opiekuńczo-wychowawczych ukierunkowują samorząd na podjęcie działań w zakresie tworzenia warunków dla powstawania rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.

V. Cele Programu

Celem głównym niniejszego Programu jest **stworzenie warunków dla rozwoju systemu pieczy zastępczej w Powiecie Tarnobrzskim, ze szczególnym ukierunkowaniem na jej rodzinne formy.**

Cele szczegółowe:

Cel I.

Wielokierunkowa praca z rodzinami zagrożonymi odebraniem dziecka, niezaradnymi w wypełnianiu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Wzmocnienie rodziny jako pierwszego ogniwa systemu opieki nad rodziną i dzieckiem poprzez środowiskowe, wielozakresowe wsparcie w realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych jest zadaniem w obszarze szeroko rozumianej profilaktyki. Dotychczasowe doświadczenia wskazują na potrzebę wsparcia rodzin naturalnych już wówczas, gdy pojawiają się pierwsze poważne problemy. Pomocy tym rodzinom często udziela się zbyt późno, w chwili gdy doświadczają głębokiego kryzysu. Najczęściej też w tym momencie zachodzi potrzeba odebrania dzieci z rodziny w celu zagwarantowania im bezpieczeństwa i realizacji podstawowych potrzeb. W obszarze tym szczególnie nacisk należy położyć na profesjonalną,

systemową pracę z rodziną dysfunkcyjną, w kryzysie, wypełniającą swoje obowiązki rodzicielskie w nieprawidłowy sposób, w jej środowisku naturalnym. Działania wspomagające i wspierające rodzinę pozwolą na wzmocnienie jej podstawowych funkcji oraz zminimalizują jej dysfunkcje, a tym samym ograniczą wzrost liczby orzeczeń sądu rodzinnego o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

Cel II:

Rozwój i wsparcie rodzinnych formy pieczy zastępczej

Cel ten zakłada pozyskiwanie kandydatów na niezawodowe oraz zawodowe rodziny zastępcze oraz objęcie ich specjalistycznymi szkoleniami oraz wsparciem. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej jest działaniem podjętym w momencie, gdy rodzina naturalna w żaden sposób nie jest już w stanie zabezpieczyć potrzeb dziecka. Stąd też umieszczeniu dziecka poza rodziną biologiczną towarzyszyć powinno przyjęcie zasady zapewnienia mu możliwie najlepszych warunków rozwojowych w rodzinnym środowisku zastępczym, odpowiednio przygotowanym do pełnienia tej szczególnej roli.

Cel III:

Wielokierunkowa praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Dzieci umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej, szczególnie w rodzinach spokrewnionych bardzo często pozostają w niej aż do uzyskania pełnoletności. Przyczyny tego stanu są różnorodne. Najczęściej rodzice biologiczni nie widzą potrzeby reintegracji ich rodziny, gdyż dzieci tak czy inaczej w rodzinie najbliższej pozostają, otrzymując dodatkowo środki na częściowe pokrycie wydatków związanych z utrzymaniem dzieci. Ponadto reintegracja rodziny wymaga od rodziców biologicznych wysiłku i pracy nad sobą, by przejąć na nowo obowiązki wynikające z posiadania dzieci. Stąd też niezbędnym warunkiem realizacji tego zadania jest doprowadzenie do otwarcia się zarówno rodziców, jak i dzieci na działania pomocowe, wytrwałości w dążeniu do celu, a co najważniejsze – zmotywowanie do działania, którego finalnym obrazem będzie rodzina zintegrowana, harmonijna, w której zarówno rodzice, jak i dzieci znajdą oparcie i wzorzec do budowania w przyszłości prawidłowych relacji rodzinnych.

Cel IV:

Wspieranie procesu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Pełnoletni wychowankowie rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, realizujący programy usamodzielnienia rzadko mogą liczyć na wsparcie ze strony swoich rodzin

biologicznych. Dlatego też ważnym zadaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnobrzegu jest wspieranie tychże osób w zakresie procesu usamodzielnienia poprzez m.in. pomoc w uzyskaniu wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, a także wsparcie finansowe i rzeczowe. Działania te, w zależności od potrzeb osoby usamodzielnianej, powinny również polegać na aktywizowaniu jej do uczestnictwa w życiu społecznym czy też w podejmowaniu działań na rzecz konstruktywnych zmian w swoim życiu.

Cel V:

Utrzymanie poziomu świadczonych usług na terenie Powiatu Tarnobrzieskiego w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Na terenie Powiatu Tarnobrzieskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego – Dom Dziecka w Skopaniu, ul. Leśna 2, w której umieszczonych jest 30 wychowanków w grupach socjalizacyjnych oraz 14 wychowanków w grupach usamodzielnienia. Dla wszechstronnego rozwoju dzieci oraz przygotowania ich do samodzielnego funkcjonowania po osiągnięciu pełnoletności i opuszczeniu placówki istotny jest poziom świadczonych usług oraz dbałość o ich wysoki standard. Cel ten może zostać osiągnięty w warunkach sprzyjających doksztalcaniu kadry oraz poprawy warunków infrastruktury Domu.

Działania, termin realizacji oraz Realizatorzy Programu

Cel	Działania	Termin realizacji	Realizator
Cel I	1. Działania profilaktyczne w celu zapobiegania zagrożeniom prawidłowego rozwoju dziecka i funkcjonowania rodziny w środowisku tj. poradnictwo rodzinne, prowadzenie oddziaływań profilaktycznych w szkołach i innych placówkach wsparcia dziennego funkcjonujących na terenie powiatu, wspieranie rodziców w wypełnianiu przez nich funkcji opiekuńczo-wychowawczych poprzez porady psychologiczne, prawne, socjalne, terapeutyczne, pedagogiczne.	Na bieżąco	1. OPS-y, Kuratorzy, PCPR, placówki oświatowe, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
	2. Promowanie wartości rodziny wśród lokalnej społeczności poprzez media, audycje, organizowanie imprez rodzinnych, itp.	2012-2014	2. Lokalne instytucje i organizacje
Cel II	1. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez akcje promujące ideę rodzicielstwa zastępczego i szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze,	2012-2014	PCPR

2. Tworzenie niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych, finansowanie wynagrodzeń,	Na bieżąco	PCPR, Starostwo Powiatowe
3. Wspieranie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń w celu podniesienia ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, dostarczanie wiedzy i umiejętności w zakresie opieki i wychowania, pomoc w prowadzeniu mediacji w sytuacjach konfliktowych, umożliwienie udzielania pomocy pedagogicznej rodzinom zastępczym w miejscu ich zamieszkania, organizacja zajęć warsztatowych dla dzieci i młodzieży o charakterze edukacyjnym, terapeutycznym oraz profilaktycznym, zapewnianie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej,	2012-2014	PCPR, zewnętrzne firmy szkoleniowe
4. Zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego,	Na bieżąco	PCPR, Starostwo Powiatowe
5. Wypłata dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych przewidzianych ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,	Wg. potrzeb rodzin	PCPR, Starostwo Powiatowe
6. Zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich zgodnie z przepisami ww. ustawy,	Wg. potrzeb rodzin	PCPR, Starostwo Powiatowe
7. Organizowanie dla rodzin zastępczych pomocy wolontariuszy,	Wg. potrzeb rodzin	PCPR, Starostwo Powiatowe
8. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, zapewnienie warunków lokalowych do spotkań rodzin zastępczych w ramach ww. grup,	Wg. potrzeb rodzin	PCPR
9. Udzielanie wsparcia rodzinom zastępczym poprzez rodziny pomocowe	2012-2014	PCPR, Starostwo Powiatowe
10. Zatrudnianie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej	2012-2014	PCPR
11. Wyznaczenie następującego maksymalnego		

	<p>limitu rodzin zastępczych zawodowych:</p> <p>1) w 2012 r. – 0 rodzin 2) w 2013 r. – 1 rodzina 3) w 2014 r. – 1 rodzina</p> <hr/> <p>12. Doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów</p> <hr/>		
Cel III	<p>1. Pobudzanie i podtrzymywanie motywacji rodzin biologicznych do współpracy z instytucjami w celu reintegracji rodzin – indywidualne konsultacje, pomoc prawna</p> <hr/> <p>2. Pomoc w przywróceniu równowagi w rodzinie, uświadomienie ról społecznych i podjęcie obowiązków przypisanych tym rolom zgodnie z oczekiwaniami społeczeństwa –możliwość organizowania zajęć warsztatowych, kontrakt, indywidualne rozmowy z rodzinami, wsparcie psychologiczno-pedagogiczne</p> <hr/>	<p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>Asystenci i Koordynatorzy rodzinnej pieczy, PCPR</p> <p>Asystenci i Koordynatorzy rodzinnej pieczy, PCPR</p>
Cel IV	<p>1. Zapewnienie miejsca w mieszkaniu chronionym</p> <hr/> <p>2. Wspieranie finansowe i rzeczowe</p> <hr/> <p>3. Wspieranie osób usamodzielnianych w aktywnym uczestniczeniu w życiu społecznym, kontynuowaniu nauki i uzyskiwaniu kwalifikacji zawodowych</p> <hr/> <p>4. Wdrażanie i realizacja projektów w ramach środków z Unii Europejskiej na rzecz osób usamodzielnianych zagrożonych wykluczeniem społecznym</p> <hr/> <p>5. Motywowanie do aktywnego poszukiwania pracy i pomoc w zakresie przygotowania do wejścia na rynek pracy</p> <hr/>	<p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p> <p>2012-2014</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>PCPR</p> <p>PCPR</p> <p>PCPR</p> <p>PCPR</p> <p>PCPR, PUP</p>
Cel V	<p>1. Przekształcenie Domu Dziecka w Skopaniu w Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych lub Regionalną placówkę opiekuńczo -terapeutyczną celem dostosowania do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej</p> <hr/> <p>2. Wspieranie pełnoletnich wychowanków przebywających w Domu Dziecka w Skopaniu w ich procesie usamodzielnienia</p> <hr/>	<p>2012-2014</p> <p>Na bieżąco</p> <p>Na bieżąco</p>	<p>Dom Dziecka, Starostwo Powiatowe</p> <p>Dom Dziecka, PCPR</p> <p>Dom Dziecka, Organizacje</p>

	3. Rozwój wolontariatu na rzecz dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej		pozarządowe
--	---	--	-------------

VI. Zakładane rezultaty realizacji Programu

1. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej odnośnie wartości rodziny poprzez podejmowanie działań profilaktycznych i promujących wartości rodzinne.
2. Wzmocnienie systemu wsparcia dla rodzin zagrożonych bezradnością opiekuńczo – wychowawczą oraz rodzin dysfunkcyjnych.
3. Zwiększenie liczby niezawodowych i zawodowych rodzin zastępczych.
4. Zmniejszenie liczby dzieci w wieku poniżej 10 roku życia przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych poprzez organizowanie specjalistycznych szkoleń mających na celu podniesienie ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych, prowadzenie grup wsparcia, zapewnianie dostępu do specjalistycznej pomocy, doposażenie ich mieszkań i przyznawanie dodatkowych świadczeń dla rodzin zastępczych zawodowych, zatrudnianie osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich oraz organizowanie pomocy wolontariuszy.
6. Zatrudnienie koordynatorów celem udzielania pomocy rodzinom sprawującym pieczę zastępczą w realizacji ich zadań oraz współpracy z asystentami rodziny zatrudnionymi w gminach na terenie Powiatu Tarnobrzeskiego.
7. Zapewnienie kompleksowej pomocy osobom usamodzielnianym oraz większe wsparcie w realizacji indywidualnych programów usamodzielnienia, w tym poprzez wsparcie rzeczowe i finansowe.
8. Wzmocnienie procesu aktywizowania osób usamodzielnianych do uczestnictwa w życiu społecznym, kontynuowania nauki, uzyskiwania kwalifikacji zawodowych oraz podejmowania pracy.
9. Zwiększenie liczby dzieci wracających z pieczy zastępczej pod opiekę rodziny biologicznej.
10. Przekształcenie Domu Dziecka w Skopaniu w Zespół Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych lub Regionalną Placówkę Opiekuńczo-Terapeutyczną celem dostosowania do standardów określonych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

VII. Źródła finansowania

1. Samorząd województwa
2. Samorząd powiatu
3. Samorząd gminy
4. Administracja rządowa (Ministerstwo, Wojewoda)
5. Organizacje pozarządowe
6. Środki zewnętrzne, w tym fundusze Unii Europejskiej.
7. Inne podmioty/partnerzy działań

VIII. Monitorowanie Programu

Monitorowanie przebiegu realizacji Programu będzie odbywać się w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Kierownik PCPR, w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki, przedłoży również raport z realizacji Programu.

Program ma charakter otwarty i będzie podlegał ewaluacji w zależności od pojawiających się potrzeb. Jego realizacja nastąpi od dnia uchwalenia do 31 grudnia 2014r.